Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
24 ИЮЛЬ 1967 й.
ДУШАНБА
№ 171 (326)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«БИЕНАЛЬ» КЎРГАЗМАСИГА

Бу йил Бразилияда «Биеналь» халқаро бадиий кўргазмаси очилади. Кўргазма экспозициясида театр декорацияси эскизлари ҳам намойиш қилинади.

Кўргазма комиссияси ҳозирнинг ўзида турли мамлакатлардан жуда кўп экспонатлар олди. Тошкентдаги республика қўғирчоқ театрининг бир неча спектакллари учун ишланган декорациялар эскизлари ҳам тақдим этилган эди. Уларнинг кўпи комиссияга маъқул бўлди.

Булар театр рассоми В. Акудиннинг «Раҳим ва қўнғиз», «Гўзал Галатей» деган спектаклларга ишлаган декорацияларидир. Бу эскизлар кўргазмада намойиш қилишга қарор қилинди.

«АВТОТУРИСТ»

Машинада оилангиз билан шаҳар атрофидаги оромгоҳ жойларга шошилаяпсиз. Лекин машинангизнинг бирор қисми ишдан чиқиб турибди. Нима қилиш керак? Ҳеч иккиланмай пойтахтнинг Шота Руставели кўчасида яқиндагина ташкил топган «Автотурист» магазинига марҳамат қилинг. Сиз бу ерда ўз автомобилингиз учун керакли қисмлардан ташқари саёҳат анжомларига тегишли барча буюмларни ҳам топа оласиз.

«Автотурист» магазини хизматингизга тайёр!

БОЛГАРИЯ ва ГДР га

Бугун ўзбек саёҳатчиларидан бир группаси кардош Болгарияга йўл олишди. Туристлар орасида халқ хўжалиги институтининг ўқитувчиси Н. А. Баязитова, 3-тикув фабрикасининг технологи Л. А. Ролдигина, Тошкент Давлат университетининг ўқитувчиси Н. Э. Зуннунов, 85-мактаб ўқитувчиси Г. Осмонова ва бошқалар бор.

Ўзбек саёҳатчилари Болгариянинг Варна, Балчик шаҳарларида ва Қора денгиз соҳилларида саёҳат қилиб, дам оладилар.

Саёҳатчилардан яна бир группаси Германия Демократик Республикасига жўнаш тараддудини кўрмоқда. Демократик Германиянинг Берлин, Дрезден, Веймар, Потсдам, Лейпциг каби шаҳарлари республикамиз саёҳатчиларини чорлаяпти.

ЛОЙИҲАЧИЛАР — ҚУРУВЧИЛАРГА

Иккинчи уйсозлик комбинатининг панеллари қурувчиларга етказиб берилмоқда. Бинокорлар комбинат маҳсулотига яхши баҳо бермоқдалар.

Бу комбинат қурилиш материаллари илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институти коллективи яратган лойиҳа асосида бунёд этилди. Лойиҳачилар шу кунларда яна бир муҳим лойиҳа устида иш бошладилар. У 2-уйсозлик комбинатининг иккинчи навбати лойиҳасидир. Инженерлар лойиҳани шу йилнинг охирида тугатишни мўлжалламоқдалар.

Ҳозир Сергелида янги асфальт-битум заводи қуриш ҳам бошлаб юборилди. Янги корхонанинг чизмачилик ишлари ҳам шу институт инженерлари меҳнатига мансубдир. Лойиҳачилар корхонанинг барча ҳужжатларини қурувчиларга етказиб бериш учун жадаллик билан иш олиб бормоқдалар. Асфальт-битум заводи фойдаланишга топширилгач, кўчалар, хиёбонлар, майдонларни асфальтлаш бир мунча тезлашади.

Суратда: Тошкентдаги химия фармацевтик заводининг илғор ишчиси Л. Стулова ва М. Сайдалиевалар. Улар кунлик иш нормаларини 130—140 процент қилиб, адо этишмоқда.
А. ТЎРАЕВ фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН БОЗОРЛАРИДА СЕРОБГАРЧИЛИК

Тошкентга келувчи ҳар бир кимсани бу ердаги бозорлар ҳайратда қолдиради. Бозорлардаги сабзавотлар, мевалардан кўзингиз қамашади. Лекин тошкентлик уй бекаларини булар унча ҳайратда қолдирмайди. Уларнинг эътибори картошкада. Ёз ўртасида кузги энг арзон нархлар билан шунча картошка сотиладиган дам бўлганми!

Дарҳақиқат, шу йилги ҳосил яхши. Ҳозир илғор хўжаликлар гектар бошига 12—13 тонна картошка олмоқдалар. Суғориладиган деҳқончилик шароитларида картошка етиштириш осон дейсизми, ариқ олиш, суғориш, чопиқ қилиш... Эҳа, меҳнат кўп. Лекин бу йилги мавсум олдингиларидан кўп жиҳатдан фарқ қилади. Сабзавот экиладиган ерлар биринчи марта шунча катта майдон — 10 минг гектар кенгайтирилди. Куздан бошлабоқ шу ишларга кенг кўламда тайёргарлик бошланди. Барча хўжаликлар уруғлик картошкани ғамлаб қўйдилар, машиналар кўпайтирилди.

Эндиликда бизда сабзавотчиликка катта эътибор берилмоқда. Калинин, Орджоникидзе, Самарқанд районларининг хўжаликлари сабзавот етиштиришга ўтдилар. 59 колхоз ва совхоз ихтисослаштирилди. Ҳозир неча юзлаб бригада ва звенолар сабзавот етиштирмоқдалар.

Эндиликда сабзавотчилар олдига янги талаблар қўйилган. Маҳсулот хилини кўпайтириб, картошка, карам, помидор, сабзи ва бошқа экинлар маҳсулотини топшириш графигини мунтазам бажарган хўжаликларгина план тўлдира оладилар. Бу тадбирнинг натижаси яққол кўриниб турибди — сабзавот ҳосили бир маромда келтириб турилибди.

[ЎзТАГ].

ГИЁҲЛАР ОЛАМИ

Республика Фанлар академиясининг Ботаника институти илмий ходими биология фанлари кандидати И. Маматов бошчилигидаги илмий экспедиция Қизилқум саҳросининг ғарби-жанубида кузатиш ишларини олиб бормоқда. Экспедиция олдида турган вазифа қўй-қўзилар учун озуқабоп ёввойи ўсимликларни ўрганишдир.

Биология фанлари доктори Т. Таубаев раҳбарлигидаги экспедиция эса Тошкент областида илмий тадқиқот ишларини олиб боришга киришди. Бу экспедиция қатнашчилари дарё ва кўлларда ўсадиган ўсимлик хусусиятини ўрганадилар.

ҚУРУВЧИЛАР САФИ КЕНГАЯДИ

«Главташкентстрой» бош бошқармасининг барча трестларида 50 мингдан ортиқ қурувчи ишлаб турипти. Бу катта отрядга ҳар куни малакали бинокорларнинг янги отрядлари келиб қўшилмоқда. Улар қурилиш билим юртлари, мактабларни битириб, пойтахтнинг қурилиш объектларига йўл олаётган йигит-қизлардир.

Тошкентдаги Қурилиш техникумининг педагоглари ҳам шаҳримизнинг янги жамолини яратишда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Педагоглар тайёрлаган 170 ёш бинокор қурилиш ишларига сафарбар этилди. Бинокорлик касбини эгаллаган бу ёшлар ўқув давомида турли қурилиш ташкилотларида ишлаб чиқариш практикасини ўтдилар.

Техникум коллективи янги ўқув йилига ҳам пухта ҳозирлик кўраётир. Бу йил бу билим даргоҳининг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларига 700 дан ортиқ ўқувчилар қабул қилинади.

ДОИМИЙ СЕМИНАР

Саноат корхоналарида асбоблардан фойдаланиш жуда катта аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам кейинги пайтларда иш қуролларини асрашга яхшироқ эътибор бериладиган бўлди.

Бугун инженер-техник ходимлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг шаҳар семинарида «Асбобсозлик хўжалигини ташкил қилиш» масаласи барчанинг эътиборини жалб қилди.

Семинар «Ташсельмаш» заводида ўтказилди. У ерда асбобсозлик бўлимининг инженери М. Егоров асбобсозлик хўжалигини ташкил қилишнинг прогрессив системасини ишлаб чиққан. Ўртоқ Егоров ўзининг докладини шу темага бағишлади.

Корхона асбобсозлик хизмати ва цехларининг ходимлари Ўзбекистон трактор йиғув заводида асбобларни марказлашган йўл билан чарxлаш системасига ҳам катта эътибор бердилар ва у ердаги иш процесси билан танишдилар.

Доимий семинарнинг навбатдаги машғулоти учинчи августда ўтказилади.

Район ижроия комитетининг сессияси

Сергели район ижроия комитетининг навбатдаги сессияси бўлиб ўтди.

Сессияда район ижроия комитетининг раиси ўртоқ З. Қодиров район мактабларида янги ўқув йилига тайёргарликнинг бориши тўғрисида доклад қилди.

Сессия муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Андижон шойи ва костюмбоп газламалар комбинатида дастлабки 40 минг урчуқ ип ишлаб чиқара бошлади. Юбилей йилида 121 минг урчуқ ва 1416 тўқувчилик станоклари ишга туширилиши лозим.

Суратда: тўқувчи Антонина Куригина иш устида.

Е. Корнеенко фотоси. (ЎзТАГ).

ОКТЯБРНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

Пойтахтимизда бири-биридан хушбичим уйлар қуриб тезкорлик намуналарини кўрсатаётган ҳарбий қурувчиларнинг ҳар бир дам олиш кунлари кўнгилдагидек ўтади. Улар орасида рақсни маҳорат билан ижро этадиган, куйни эшиб чаладиган, қўшиққа жозиба бахш этадиган шундай шинавандалар борки, улар мутахассис санъаткорлар билан беллашадилар.

Пойтахтимизда ана шундай талант эгаларининг кучи билан ҳарбий қурувчиларнинг ашула ва рақс ансамбли ташкил этилди.

Ансамбль ўзининг 40 навқирон ижрочисига эга. Ансамбль концерт программасидан совет композиторларининг асарлари ўрин олган. Ёш ансамбль ҳозирнинг ўзидаёқ катта программада етти марта концерт бериб, томошабинларни хушнуд этди. Концертда М. Голубицкий, С. Ревер, Н. Зарудиев, М. Навицкий ва бошқаларнинг чиқишлари олқиш билан кутиб олинди.

Ансамбль концерт программасидан ташқари «Октябрни шарафлаймиз» деган адабий-музикали композиция ҳам тайёрлади. Композиция Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейига бағишланган.

ТАКОМИЛЛАШГАН РЕЛЕ

Тошкент электротехника заводида «РПУ-1» маркали янги электромагнит релеси ишлаб чиқарилди. Тошкент электротехника заводи ана шу маҳсулотнинг тажриба намунасини мамлакатда биринчи бўлиб ишлаб чиқара бошлади.

Саноатнинг барча тармоқларида ишлай оладиган бу универсал асбоб доимий ва ўзгарувчан токларда ишлай олади. Бу асбобни Чебоксаридаги электротехника илмий-текшириш институтининг тадқиқотчилари яратдилар. Асбоб қулайлиги ва пухталиги билан шу пайтгача Европада шуҳрат қозониб келган Ғарбий Германиядаги «АЕГ» фирмасида ишлаб чиқарилган ана шундай асбобдан қолишмайди.

Электромагнит релеси 5 миллион переключателга мўлжаллаб ишланган. Эндиликда шундай приборлар заводда ишлаб чиқарилаётган «МКУ-48» маркали асбоб ўрнида ишлаб чиқарилади. Чунки «МКУ-48» маркали асбоб фақат бир миллион переключателга мўлжалланган эди.

ФАКУЛЬТЕТГА БИНО

Тошкентнинг ғарби-шимолидаги олий ўқув юртлари шаҳарчаси йил сайин эмас, ой сайин чиройли бўлиб бормоқда. Бинокорларнинг ажойиб меҳнати билан бу ерда яна бир объектда қурилиш ишлари тугамоқда. У ҳам бўлса Тошкент Давлат Политехника институтининг физика-инженерлик факультети биносидир. Ҳозир қурувчилар бўлажак билим маскани атрофида ободонлаштириш ишларини олиб бормоқдалар. 4 қаватли бу бино замонавий услубда қурилган. Уни бунёд этишда йиғма темир бетон, ойна ва металдан фойдаланилган.

«Главташкентстрой»га қарашли 6-қурилиш трестининг 7-бошқармаси азаматлари студентларнинг яхши билим олишлари учун барча имкониятларни яратишган. Факультет биноси Москвадаги олий ўқув юртлари биноларини лойиҳалаш институтининг лойиҳаси асосида қурилди.

Бинокорлар шаҳарчада политехника институтининг механика факультети биносида ҳам қурилиш ишларини тезкорлик билан олиб бормоқдалар.

УЗОҚ-УЗОҚЛАРГА...

«Ташзаготплодоовощторг» ўзбек деҳқонлари етиштирган мева ва сабзавот маҳсулотларини мамлакатимиз шаҳарларининг меҳнаткашларига узата бошлади. Ўзга шаҳарлар аҳолиси ўзбек далаларида етиштирилган 72 хил мева ва сабзавот турлари ҳосилидан баҳраманд бўладилар.

Ёзнинг нози-неъматлари ортилган самолётлар Свердловск, Оренбург, Горький каби шаҳарларда бўлдилар. Улар помидор, бодринг, олма, картошка, пиёз, болгар гаримдориси каби мева ва сабзавот ҳосили билан Сибирь ва Узоқ Шарқ ўлкалари меҳнаткашларининг дастурхонларини безадилар.

Ҳозиргача мамлакатимиз шаҳарлари меҳнаткашлари учун Ўзбекистоннинг мевазор боғ ва бепоён далаларида етиштирилган ёз неъматларидан тўрт минг тоннаси жўнатилди.

ГЎЗАЛ НОМЛАР

Парфюмерия фабрикасининг коллективи ўзининг байрам совғаларини ишлаб чиқара бошлади. Янги маҳсулотларнинг номлари ҳам бир-биридан чиройли. Улардан бири «Чилонзор» деб аталади. Муаттар исларни ўзида мужассамлаштирган бу атир этикеткасига Чилонзордаги савдо марказининг тасвири туширилган.

«Салют» деган атирнинг ҳам ўзига хос хушбўйлиги бор. «Феруза» деган совға ҳам олдинги иккитасидан қолишмайди.

ЮТУҚЛАР НАМОЙИШИ

Пойтахтнинг Чилонзор массиви... Эрталаб соат 11. Тошкент тарихида биринчи бор 130 та турли хил автомобиль иштирок этадиган парад бошланиши ҳақида команда кутилмоқда. Улар мамлакатимиздаги 17 та автомобиль заводида чиққан турли маркадаги машиналар наъмуналаридир.

Мотоцикллар моторлари гуруллайди. Шаҳар транспортчилари байрамига бағишланган парадни шарафли эскорт бошлиғи милиция подполковниги Николай Борисович Хабаров бошлаб беради. Унинг матоцикли кетидан уч бурчак ҳолда беш киши йўлга чиқади. Булар давлат автомобиль инспекциясининг аълочи хизматчилари, энг яхши офицерлар: Анвар Мадаминов Василий Малинин, Владислав Нимаёв, Павел Демченко ва бошқалардир.

Совет Иттифоқи байроғини янгийўллик спортчилар тренери Вячеслав Летучих ва Сергей Булатовлар олиб бормоқдалар. Милиция эскортининг офицерлари Юрий Гоптарев ва Николай Андреевлар уларга ассисентлик қилмоқда. Уларнинг орқасидан ДОСААФ область комитетининг спортчилар колоннаси бормоқда. Офицерлардан Мамат Тешабоев ва Геннадий Когайлар байроқ билан бирга «КПСС га шон-шарафлар!» деган транспарантни олиб кетишмоқда. Автомобиллар маршрутининг узунлиги 16,5 километр.

Савдо маркази атрофи кишилар билан гавжум. «29-а» маршрутида қатновчи 22-12 ТНА автобусининг ҳайдовчиси ўз ҳамкасбларига кулиб боқади. Пассажирлар ҳам бу сафар унинг кайфиятини бузишни хоҳламадилар. Чунки, машина ўз жойида «қотиб қолган эди». Колоннанинг узунлиги уч километрга чўзилди. Чилонзор, Муқимий, Шота Руставели, Тарас Шевченко, Привокзальная, Пролетар, Пушкин, Урицкий, Энгельс, Қорамурт кўчалари бўйлаб то «Победа» паркига етгунга қадар шаҳар транспортчилари вакилларини ҳамшаҳарларимиз олқишлаб турдилар.

Горький автомобиль заводида бундан 35 йил муқаддам яратилган «ГАЗ-А» машинасининг бошқарувчиси Абдурашид Абдуллаев 1943 йилдан буён ўз машинасидан ажралгиси келмайди. Шу давр мобайнида фақат уч мартагина ремонт қилган. Комил Ёрматов уни «Революция чавандозлари» номли кинофильмида суратга тушишга таклиф этади.

«Тошкент автобуслари ҳар куни 700 минг одам ташийди». «Автобуслар сони ҳам ортмоқда. Етти йил муқаддам 350 та эди. Ҳозир 1570 та», деган ёзувли юк автомашиналари колоннаси ўтмоқда.

Қудратли «БЕЛАЗ» машинасини Иван Рокаш бошқариб борди. Чорвоқ ГЭСида ишлаётган бу баҳайбат машина 27 тонна юк кўтаради.

Ҳамшаҳарларимиз кечаги автомобиллар парадида жуда кўп ажойиб нарсаларни томоша қилдилар. Пойтахт автомобилчилари юбилей йили вахтасида туриб қўлга киритган ютуқларини намойиш қилдилар.

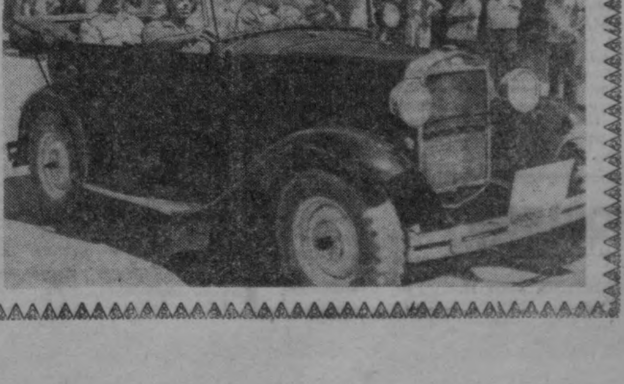

Суратларда: (юқоридан пастга) автомобиллар парадини ёш ДОСААФ шофёрларининг коллонаси тантанали равишда бошлади. Энг қудратли янги юк автомашинаси «Белаз». Совет автомобиль саноатининг энг кекса машиналаридан бири бўлган «ГАЗ» автомобили. «Победа» паркида ташкил этилган автомобиллар виставкасида.

М. Нуриддинов фотолари.

ШАҲРИМИЗНИНГ БУГУНГИ ЖАМОЛИ

Суратда: Богдан Хмельницкий кўчасининг бугунги кўриниши.

КОМБИНАТ ҚУВВАТИ ОРТМОҚДА

Барака — тежамда

4-тегирмон комбинати 1966 йилнинг июль ойидан бошлаб планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказилди. Реформа корхонага ички резервларни аниқлаш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулот таннархини камайтириш имконини берди.

Ўтган йилнинг иккинчи ярмида коллектив маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига пландаги 255 минг сўм ўрнига 440 минг сўм фойда олди. Ишлаб чиқариш фондлари ва оборот маблағларидан фойдаланиш планда кўзда тутилган 13,7 процентдан 17 процентгача ўсди.

Корхонада моддий рағбатлантириш учун 19 минг сўм ажратилди. Маданий, маиший ва уй-жой қурилишига 7,3 минг сўм, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга 26,2 минг сўм ажратилди.

Бу фондлар тегирмон комбинатида корхонани кенгайтиришда қўл келди. Жуда қийин шароитларда ҳам хўжалик воситаси билан ҳечкимга қарам бўлмай, кунига 160 тонна шоли оқлайдиган завод қурилди. Яна бир цех реконструкция қилиниб, унинг қуввати 70 тоннага етказилди.

Яна шоли оқлаш заводининг ишга туширилиши ҳамда аралаш озуқа цехининг реконструкция қилиниши кўпгина қийинчиликлар ҳам келтириб чиқарди. Биринчи кварталда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва маҳсулотни реализация қилиш плани бажарилмай қолди.

Иккинчи кварталда қийинчилик анча бартараф этилиб, коллектив биринчи ярим йилликни муваффақиятли тамомлади. Жойларга жўнатиладиган маҳсулот плани 102 процент бажарилди. Шунингдек юқори навли ун, гуруч ва аралаш озуқа ишлаб чиқариш плани ҳам ортиғи билан бажарилди.

Планни ортиғи билан бажариш моддий рағбатлантириш, маданий-маиший ишлар, уй-жой қурилиши ва ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун кўплаб маблағ ажратиш имконини берди.

Ўтган йили тегирмон комбинати 40,8 минг тонна шоли оқлади. Шолининг 3,1 қисми қайта ишлаш учун Бокуга юборилди. Бу йил корхона 73,7 тонна шоли оқлайди.

Коллектив корхона ишини бундан кейин ҳам яхшилаш, ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш ва маҳсулот сифатини ошириш йўлида жуда катта ишларни қилмоқда. Бу ишларни амалга ошириш Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олишни таъминлайди.

А. ГОРДИЕНКО,
Ўзбекистон ССР дон маҳсулотлари ва аралаш комбинациялашган озуқа саноати министрлиги иқтисодий планлаштириш бошқармасининг бошлиғи.

МУҲАББАТНИНГ ТУҒИЛИШИ

Ҳикоя

Уйга кирсам ҳеч ким йўқ, столда хат ёзилган бир парча қоғоз турипти. «Мунис мен онамнинг олдига кетдим. Балки, кечқурун келмасман. Ҳадича опанинг қизини чақириб ётақол. Раъно».

Нарсаларни қўйиб ташқарига чиқдим. Лекин унинг ёнига боришга юрагим дов бермас эди.

Шу зайлда озроқ турдим. Қаердандир бир куч келиб мени беихтиёр унинг олдига етаклади.

— Келмайсиз деб қўрққан эдим...

— ...

— Муниса менинг қанчалик қийналганимни биласизми, айниқса ўша гапингиз.

— Ёқубжон, ўшани эсга солманг.

— Хўп, лекин сизга ҳеч тушунолмайман. Мунис.

— Нега?

— Негадир мендан энг қўрқинчли нарсадан қўрққандек қўрқасиз.

— Ҳеч ҳам.

— Яширманг...

— Тўғри. лекин...

— Ҳа. мен жуда катта янглишганман ва шу натижасида шу аҳволга тушиб қолганман.

— Эшитдим.

— Ҳаммасинимми?

— Ҳа.

— Айтиб ўтиришнинг ҳожати йўқдир.

— ...

У анчагача кўзини ердан узмай турди, кейин яна сўзида давом этди:

— Ростини айтинг, Мунис. севган кишингиз борми?

Бу сўзни умримда биринчи эшитиман. Мана ниҳоят мен томон ўгирилди.

— Салом, яхшимисиз Муниса!

— Раҳмат, яхши.

У шундай сўрашди-ю, бир зумда кетди қолди. Мен бундай бўлишини ҳеч кутмаган эдим. Ҳатто яқинроқ ҳам келиб сўрашмади. Хўрлигим келди. лекин ўзимни босдим. Нима бало. жинни бўлганманми ўзи? Гапирмайдиган қилгунимча-ку алҳамим олти бўлганди. Энди нимага гапирмаса аччиғим келади. Ё мен ҳам...

Кунларим шу тариқа ўтабошлади. Кундан-кунга юрагимга ором. тинчлик бермаётган севги ўти аланга олабошлади. Энди ўзимни чиндан ҳам севги олови ичида қолганимга ишондим. Нима қилишимни билмайман. Унга берган азобларим. қийноқларим эвазига шу севгига дучор бўлганманми. билмайман...

Ёқубжон ҳам ўзгарган. Дилбар опанинг айтишича. аввалги ҳолига қайтган. У энди мен билан гаплашмас. тўғриси аччиқ қилиб. гапирса ҳам жавоб қайтармас эдим. Ҳар замон- ҳар замон бир нималарни баҳона қилиб келарди. Келарди-ю. кўз остидан назар ташлаб ўзини худди аҳамият бермаётгандек тутарди. Май байрамида уйга кетдим. Келишда самолётга билет ололмаганлигим сабабли поезда қайтдим.

Вокзалда тушдим. Икки қўлимда ҳам нарса. Четрокка чиқиб нафасимни ростлаб олиш учун нарсаларимни ерга қўйдим. Шу пайт кўз қаршимда нималарнидир гаплашиб келаётган Ёқубжон билан бир қизга тушди. Қалтираб кетдим. Одамларнинг кўплиги сабабли у мени кўрмай ўтиб кетди ва мендан ўн қадамча нарида тўхтади. Шу туришда анчагача туриб қолдим. Поезд сигнал берди. Ана улар хайрлашаяптилар! Оҳ! Юрагим қинидан чиқиб кетгудай бўлди. Ёқубжон қизнинг юзидан ўпди-ю вагонга чиқарди. Бошим айланиб. кўзим тинди. Бир куч билан ўзимни тутиб олдим-у, нарсаларимни кўтариб такси остановкаси томон юрдим.

— Муниса!

Бирдан тўхтадим. Вужудимни титроқ босди. Бояги воқеа хаёлимдан лип этиб ўтди-ю, юрагимни ғазаб, рашк чулғаб олди. Индамай йўлимда давом этдим.

— Муниса, нега индамайсиз? Тинчликми? Беринг нарсаларингизни ёрдамлашиб юборай! Роса чарчаган кўринасиз ўзиям.

— Тинч қўйинг мени!

— Муниса, нега бундай деяпсиз? Тушунолмаяпман.

— Яхши тушунасиз. Гулликка солманг ўзингизни. Илтимос, энди кетсангиз.

— Мени ҳайдаманг, Мунис. ўзим ҳам кетаман. Лекин мен кимни севганимни энди тушундим. Бу ҳақда бошқа гапирмайман деган эдим. лекин кечирасиз, гапиришга мажбур бўляпман. Сиз шунчалик экансизки, ўзим у ёқда турсин, ҳатто севгимни ҳурмат қилмас экансиз!

— Бўлди, етади. Сиз... сиз...

У ёғини айтолмадим. Келсам, Раъно ҳали келмаган экан. Дилбар опамларникига кетдим. Анчагина қизлар келишди. Суҳбатлашиб ўтирдик. Ётар чоғимизда альбомини томоша қилдим. Шунда бирдан кўзим унинг «хў ўша қиз» билан бирга тушган суратини кўриб қолдим. Мени зимдан кузатиб турган Дилбар опа «синглиси. Москвада ўқийди» деди. Эшитдим-у, ўзимдан нафратланиб кетдим. Наҳотки мен унинг ўз синглисидан рашк қилган бўлсам. Буни ўзи эшитса мени ҳеч қачон кечирмайди. Ўзим ҳам ўзимни кечира олмайман!

Мен бари бир ундан узр сўрашим керак! Лекин қандай қилиб: қайси юзим билан? Нима дейман? «Ялиниб келипти» деб ўйламайдими? Йўқ, мен ҳам энди ҳаммасига чидашим керак. Энди ҳаммаси, ҳаммаси тамом: севгимни унутишим керак! Шу севги туфайли уни асл ҳолига қайтардим. Шуни ўзи катта бахт!

Кечаси билан ухлайолмай тўлғаниб чиқдим...

Орадан анча кун ўтди, имтиҳонларимиз ҳам бошланиб кетди. Шу орада Ёқубжонни Ҳиндистонга ишга олишганини эшитиб қолдим.

Бир куни Дилбар опа квартирамизга келди. Анчагача гаплашиб ўтирдик. Гап орасида Ёқубжоннинг мендан қаттиқ хафа эканлигини айтиб қолди. Бу орада иродамга эрк бердим ва ҳаммасини айтиб бердим...

Бугун охирги имтиҳонни топшириб келсам уйда Дилбар опа ўтирипти. Салом аликдан кейин қўлимга буклаган қоғоз тутқаздилар. Очмасдан столга қўйдим. Шунча «ўтиринг» деб қистасам ҳам «ишим зарур» деб қайтиб кетдилар. Шошиб-пишиб қоғозни очдим.

«Салом, менинг қайсар Мунисам! Албатта менинг саломимни қабул қиларсиз деган умиддаман. Лекин «қайсар» деганимга хафа бўлманг яна. Ҳазиллашиб ёздим. Мунис!

Мен бугунгидай бахтиёр бўлмаган бўлсам керак. Ҳозир Дилбархон ҳаммасини келиб айтди. Демак, ўша менинг шим. Аллақандай бўлиб кетдим. У мендан жавоб кутарди. Нима десамикин? Индамайинми яна? Йўқ. агар индамасам «йўқ экан» деб тушунади. Дилбар опам айтган эди: «Бир хил йигитлар борки, то кўндириб олгунча оёғингга йиқилади» деб. Бу ҳам ўшаларнинг хилидан бўлмасин. Ўзимни тутиб олишим, беҳуда ҳисларга берилмаслигим керак:

— Бор. Ёқубжон ака!

— Бор? Фақат алдаманг, Мунис.

— Йўқ, алдаётганим йўқ. Ишонинг.

— Ишонаман Мунис, ишонаман! Агар чиндан ҳам шундай бўлса, бахтли бўлинг!... Ҳамма разилликларим, қўполликларим учун кечиринг. ўтиниб сўрайман! Чиндан ҳам мен сиздай пок юракли қизга муносиб эмасман!— У шундай деди-ю, хайрлашмай ҳам бурилиб тез-тез юриб кетди. Уйга кириб ўйланиб қолдим. Нима қилдим? Тўғри қилдимми? Чиндан ҳам севармиди? Ёки... Йўқ, у севиб қолган эди! Эҳ, нима қилиб қўйдим. нималар бўляпти ўзи? Вой. нега қилган ишимдан яна пушаймон бўляпман! Ё севиб қолдимми? Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас. Яна озроқ сабр қилишим керак. Ҳаммаси унутилиб кетади. Жуда яхши қилдим. Кўпам жонимга тегавермайди энди!

Бу гаплар ўзимнинг тинчланишим учун айтилган сунъий гаплар эди...

Эртасига машғулотга бордим. Унинг аввалгидай келишини кутдим. лекин келмади. Эртаси ҳам шундай, индини ҳам. Ҳафталар ҳам ўтиб боряптики ҳамон ундан дарак йўқ. Бировдан сўрашга уяламан. Ўзимни ўзим уни ўйламасликка мажбур қиламан, бироқ ўйларим менга таслим бўлишни истамайди. Анча кундан кейин унинг Ҳиндистонга кетганлигини эшитиб қолдим. Эшитдим-у, уни сафар олдидан хафа қилганимга ўкиндим. У уч ойдан кейин келди. Келганини шу куниёқ эшитдим. Лекин ўзини кўрганим йўқ. Уч кун «келади» деб кутдим. лекин келмади. Охири тўртинчи куни келди. Уни келаётганини кўрдим-у, юрагим ўйнаб кетди. Келиб ҳамма билан қўл олишиб сўрашди. Фақат мен, менгина бундан истисно бўлиб туриб-

маъғрур Мунисам мени севади! Демак, мен унга лойиқман. Мунис! Ҳозир нималарни ёзяпман, билмайман. Азбаройи қувонганимдан шундай ҳаяжонланиб кетяпманки гўё ўзингиз ёнимда тургандек. Мен сизни ўша охирги гаплашган кунимиз тамом бошқача тасаввур қилган эдим. Хайрият, сиз ўша қалбимдан жой олган Муниса экансиз!

Мунисам! Ёзаверсам гап кўп. лекин кетишимга саноқли соатлар қолипти. Шунинг учун хатимни тугатақолай. Хатни олганингиздан сўнг аэропортга келинг, қолганини шу ерда гаплашамиз. Келасиз-а? Яна «ўзи келмапти» деб қайсарлик қилиб ўтирманг борардим, лекин вақт оз қолипти. нарсаларимни тахлаяпман. Хўп, аэропортда кўришгунча хайр! Сабрсизлик билан кутаман. Салом билан сизни севган Ёқубжон!»

Хатни ўқиб бўлиб тайёргарлик кўра бошладим. Хонатлас кўйлагимни кийдим. Сочимни битта қилиб орқамга ташладим. Соатга қарадим. Бир ярим соат қолипти. Автобусга чиқдим. Йўлда тушиб гулдаста олиб олдим.

Мана, аэропортдаман. Юрагим ҳаяжондан «гуп-гуп» урмоқда. Кўзим билан уни ахтараман. қани топаолсам. Самолётнинг учишига 15 минут қолган.

Ана у! Дўстлари билан хайрлашмоқда. Хайрлашаяпти-ю кўзи атрофда. Ҳа, у мени излаяпти! Лекин қандай қилиб унинг олдига бораман? У ҳамма билан хайрлашиб самолёт томон юрди. Энди сабрим чидамади.

— Ёқубжон ака-а-а!...

У орқасига ўгирилди ва мен томон талпинган эди, лекин одамларни самолётга чиқараётган аёл қайтарди.

— Мунисам, хайр! Хат ёзаман. Азизим! Келганингиз учун раҳмат!

У зинадан кўтарила бошлади. Қўлимдаги гулни юзимга босдим-у, йиғлаб юбордим. У буни кўрди ва қўлини силкитди.

— Хайр! Кутинг қайтаман!!!

Яна нималар деди, эслай олмайман. Хаёлимни йиғиштириб самолётга қараганимда у кўкда қанот ёзиб учиб кетаётган эди.

Шаҳодат ИСАХОНОВА,
ТошДУ студенти.

(Охири. Боши газетанинг ўтган сонида).

РЕЗЕРВЛАРДАН ФОЙДАЛАНИЛМАЯПТИ

13 мартда «Главташкентстрой»га қарашли автэремонт заводида тежамкорлик ва иқтисод қилиш бўйича комиссия ташкил қилинган эди. Орадан ўн кун ўтгач, иқтисод қилиш ва тежамкорлик масаласи корхонанинг очиқ партия мажлисида муҳокама қилинди. Мажлисда кўп киши сўзга чиқди. Уларнинг ҳаммаси халқ мулкини тежаб-тергаб сарфлаш зарурлигини таъкидлашди.

Ўшандан буён корхонада қандай ўзгаришлар рўй берди? Электр-энергиясини сарфлаш тартибга солинди. Натижада 36,5 минг киловатт-соат электр энергияси тежалди.

Машиналар ремонтга барча ёнилғи ва мойлари билан келади. Илгари бундай маҳсулотлар исроф қилинарди. Эндиликда бу маҳсулотлар алоҳида идишга қуйилиб, қозонхона ёнилғиси сифатида ишлатилади. Шу туфайли 9,5 тонна дизель ёнилғи тежалди.

Очиқ майдонда ётган металл ва ускуналар ҳисобга олинди: «Главташкентстрой» транспорт бошқармасига яроқсиз жиҳозлар қайтариб юборилди. Технологик карта ва чертёжлар тузиш иши ҳам ҳисобга олиб борилмоқда. Бир сўз билан айтганда, ҳамма иш яхши томонга ўзгарди.

Шундай бўлишига қарамай, корхонада барча имкониятлардан ҳали ҳам тўла фойдаланилаётгани йўқ. Иқтисод қилиш ва тежамкорлик планини мисолга олайлик. Унда тўққиз хил тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилган. Улардан еттитаси апрель ойида, биттаси май ойида, биттаси учинчи кварталда ниҳоясига етказилиши керак эди.

Апрель ойида металлга стеллаж қилиш ва ремонт қилиниши лозим бўлган омбордаги деталларни ҳисобга олиш лозим эди. Аммо ҳар икки тадбир ҳам шу вақтга қадар бажарилмаган.

Май ойида омбордан металл олиш учун ведомость жорий этилиши лозим эди. Аммо бу тадбир ҳам амалга оширилмади. У амалга оширилиши мумкин эмас, чунки маҳсулот берилганлиги ҳақидаги ведомост фақат карта ва деталларга технологик чертёж тузилгандан кейин жорий этилиши лозим. Бу ишни бажариш эса учинчи кварталга планлаштирилган. Мастерлар шу вақтга қадар ўзлари талаб қилганча металл олишади. Бу эса ҳар куни уларнинг ярмидан кўп иш кунини сарфлашни талаб қилади.

Корхонада халқ мулкига яхши муносабатда бўлиш тўғрисида бирорта шиор, чақириқ йўқ, деворий газета чиқарилмайди. Ҳолбуки планда иқтисод қилиш ва тежамкорликни амалга оширишда агитация ишларига катта ўрин берилган.

Умуман олганда, планни тузишга корхонада нотўғри муносабатда бўлинган. Шунинг учун ҳам у бажарилмаяпти.

Низомга биноан кўрик комиссиясига партком секретари бошчилик қилиши керак. Аммо завод партия комитетининг секретари И. Шадрин ҳатто кўрик комиссиясининг аъзолигига ҳам киритилмаган.

Ш. Олимжонов.

Владимир Кузнецов Тошкент экскаватор заводи йиғув цехининг пешқадам йиғувчи машинасозларидан бири ҳисобланади. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган меҳнат вахтасида туриб меҳнат қилаётган бу ишчан йигит йиллик топшириғини муддатидан анча илгари адо этиш учун ҳаракат қилаётир.

КОЛЛЕКТИВ РАҲНАМОЛАРИ

Партия турмуши

Тошкент темир йўли Ватанимизнинг қон томирлари ҳисобланган Бутунittифоқ темир йўлининг муҳим бир қисмидир. Тошкент пассажир станциясидан қатновчи поездлар ҳар йили пойтахтимиз аҳолиси сонига тенг келадиган миқдордаги йўловчини тегишли манзилга етказиб қўяди.

Кўриниб турибдики, жўшқин ҳаётимизни, тараққиётимизни темир йўл хизматисиз асло тасаввур этиб бўлмайди. Тошкент пассажир станциясининг аҳил коллективи ўз вазифаларини муваффақиятли адо этиб келмоқда. Маълумки, йўловчиларга хизмат кўрсатиш масъулиятли, мураккаб иш. Сафарга чиққанларга ҳар томонлама қулай имконият яратиб бериш, уларга маданий хизмат кўрсатиш, йўллар хавфсизлигини таъминлаш, ишчи кучидан ва ёнилғидан унумли фойдаланиш учун бутун коллективни сафарбар этмай туриб, мақсадга эришиб бўлмайди. албатта. Ана шу мураккаб вазифаларни бажаришда партия ташкилоти темир йўл станцияси маъмурияти билан биргаликда катта роль ўйнамоқда.

Станция партия ташкилоти ўзи ўтказган йиғилиш ва мажлисларда пассажирларни ташиш, уларга маданий хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган масалаларни тез-тез муҳокама қилиб туради.

26 июнда бўлиб ўтган йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Тула область партия ташкилотининг фаолияти тўғрисидаги қарори муҳокама қилиниб. станцияда ҳам меҳнат интизомини қўпол бузиш ҳоллари юз берганлиги очиб ташланди. Коммунистлар айрим хизматчиларнинг сафарга чиққан вақтида мева. сабзавот келтириб сотиш билан шуғулланганликларини очиб ташладилар. Жумладан, коммунист деган номга доғ тушириб. Россиядан Тошкентга 700 килограмм картошкани қиммат баҳолар билан сотиш учун олиб келган Ф. Кочигин юки билан ушланди. У багаж тарқатувчилик вазифасидан бўшатилиб, вокзалга фаррош қилиб қўйилди.

Станция коммунистлари тўғрисида гап борганда, аввало ленинчи гвардиянинг кекса ва ёш авлоди ўртасида ҳамкор — ҳамдастлик туйғусини тарбиялаб келаётган партия бюроси аъзоларининг хизматини кўрсатиб ўтиш лозим. Мирсамиғ Ҳайдаров ёш бўлса ҳам коммунистлар оиласига бош бўлиб. коллектив ўртасида тадбиркорлиги ва серғайратлиги билан обрў қозонган.

Бюро аъзоларидан багаж тарқатувчи В. Самойлик. вокзал бўйича навбатчи. дружиначилар командири Ш. Абзалов, жамоатчи З. Маҳсумов каби ўртоқлар бутун станция фаолиятида актив қатнашиб, бошқаларни ҳам меҳнат муваффақиятларига руҳлантирмоқдалар.

Кўпгина коммунистлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда турли ўқув юртларида таълим олмоқдалар. Жумладан коммунистлардан багаж тарқатувчи Н. Ёвмуддинов транспорт институтида, слесарлар мастери Г. Зеленин Политехника институтида. багажни тарозида тортувчи В Кузякина темир йўл техникумида муваффақиятли ўқимоқдалар. З. Илькевич, Г. Қурбонова. Э. Маҳмудов. С. Акбаров, Г. Хроменкова. Ў. Розиқов каби комсомол йигит ва қизлар ҳам сиртдан таълим олаётирлар.

Коммунист Зиёд Маҳсумов темирйўлда кўп йиллардан буён хизмат қилади. У ишнинг икир-чикирини, ютуқ ва камчиликларини яхши билади. Шунинг учун ҳам кекса коммунист Зиёд акани «Движенец» деворий газетасининг редактори қилиб тайинлашган. Унинг бошчилигида газета редколлегияси станциянинг кундалик ишида рўй бериб турадиган салбий ҳодисаларни қоралаб, янгиликларни олқишлаб чиқади.

Ғ. КОМИЛОВ.

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзоси, цех касаба союз жамоатчиси Мария Епанчинсева Тошкент тўқимачилик комбинати брак — контроль цехининг пешқадам контролёрларидан биридир.

ЛЕНИН ВА ОКТЯБРЬ ҲАҚИДА КИТОБЛАР

ПРАГА, (АПН—Праго-пресс). Миллионлаб китобхонлар Октябрь революциясининг 50 йиллиги арафасида Совет давлатининг ярим асрлик қаҳрамонона йўлини очиб берувчи, халқаро пролетариатнинг доҳийси В. И. Лениннинг толмас революцион фаолиятини тасвирловчи кўплаб янги китоб ва тўпламлар оладилар. Прагадаги «Свобода» нашриёти «Ленин васиятлари» номли тўплам тайёрламоқда. У Ленин асарларидан иборат бўлади. Булардан бир қанчаси чех тилида биринчи марта эълон қилинмоқда. Лениннинг тўпламга киритилган асарлари орасида «Съездга хат», «Революциямиз ҳақида», «Кооперация ҳақида» ва бошқа асарлар бор. Шунингдек, Владимир Ильичнинг партия органларига ва айрим шахсларга йўллаган мактублари ҳам киритилган. Китоб ўқувчиларни Лениннинг ишчилар партиясининг синфи бирлиги масалалари тўғрисидаги ғоялари билан таништиради, унда давлат аппаратининг иш услубини такомиллаштириш, социалистик демократияни чуқурлаштириш, маданий революцияни ривожлантириш тўғрисида фикр юритилган.

1960 ЙИЛ

22 АПРЕЛЬ. 70 мингдан зиёд физкультурачи республика спорт ташкилотлари эришган муваффақиятлари ҳақидаги рапортларни олиб ўтдилар. 12 кун мобайнида автомобилчилар, учувчилар, велосипедчилар чавандозлар, енгил атлетикачилар икки минг километрдан зиёд масофани босиб ўтдилар. Улар Қизил Қум. Мирзачўл. Ҳисор тизма тоғлари ва Тянь-Шань этакларини кезиб чиқдилар. Бу эстафетанинг трассаси Ўзбекистоннинг барча шаҳар ва районларидан ўтди.

22 АПРЕЛЬ. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Фарғона бирлашган иссиқлик электростанцияси ва Фарғона шаҳрида янгидан қурилган 12-мактабга В. И. Ленин номини берди.

22 АПРЕЛЬ. Чирчиқ ва Олмалиқ шаҳарларида В. И. Ленинга ўрнатилган ҳайкалнинг очилишига бағишланган тантаналар бўлиб ўтди.

22 АПРЕЛЬ. Газеталарда 1960 йил учун Ленин мукофотларини бериш ҳақидаги қарор эълон қилинди.

Газли газ конини ўрганликлари ва қидириб топганликлари учун фан ва техника арбобларидан катта бир группасига, шу жумладан, ўзбекистонлик тўрт кишига: Бутуниттифоқ табиий газ илмий текшириш институти Ўзбекистон филиалининг директори Е. В. Кудряшовга, «Узбекнефтегазразведка» трестининг бош геологи Г. Л. Луковскийга, «Узбекнефтегазразведка» тресги конторасининг бош геологи К. А. Сотириадига ва «Узбекнефтегазразведка» махсуслаштирилган партиясининг бошлиғи В. И. Черновга Ленин мукофоти берилди.

22 АПРЕЛЬ. Жиззах қурилиш-силикальцит буюмлари заводининг биринчи навбати ишга туширилди.

АПРЕЛЬ. Оҳангарон шаҳри районида узунлиги 6 километр бўлган айланма канал қурилиши тугалланди. Бу каналнинг қурилиши туфайли унинг эски ўзани тагида ётган йирик кўмир қатламларини қазиб олиш имконияти туғилди.

АПРЕЛЬ. Бутуниттифоқ давлат лойиҳалаш институтининг Ўрта Осиё бўлимида Афғонистондаги Келиф гидроузелининг лойиҳаси тузиб тугалланди.

АПРЕЛЬ. Бекобод темир-бетон буюмлари заводи ишга туширилди.

АПРЕЛЬ. Қорақалпоғистон давлат нашриёти «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихи»ни қорақалпоқ тилида нашрдан чиқарди.

7 МАЙ. Озарбайжонда ўзбек адабиёти ҳафталиги бошланди.

ТУРОБ ТЎЛА — РЕДАКЦИЯМИЗ МЕҲМОНИ

Туроб Тўла ўзининг ажойиб асарлари билан адабиётимизга муносиб ҳисса қўшган, элимизни хушнуд этган оташнафас шоирларимиздан биридир. Унинг шеърий китоблари севилиб ўқилмоқда, неча ўнлаб қўшиқлари халққа манзур ва машҳур.

Туроб Тўла шоиргина эмас, айни вақтда, у кинодраматург, драматург ҳамдир. Унинг киносценарийси асосида яратилган «Мафтунингман», «Фурқат» фильмлари томошабинлар қалбидан муносиб ўрин олган. «Қари қиз», «Момо Ер» (Чингиз Айтматовнинг шу номли асари асосида яратилган) драмалари эса театрларимиз саҳнасида кўрсатилиб келинмоқда.

Қуйида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, шоир ва драматург Туроб Тўланинг сиз ҳурматли «Тошкент оқшоми» газетхонларига келтирган туҳфаларини ўқийсиз.

ТАБАССУМ

Толеимиз таронаси тилимда,
Тилимдамас, бахт бойлаган дилимда,
Бахтли қўшиқ бўлиб парвоз этади.
Бахти кулган, аҳди кулган элимда.
Кулги тўла боғлар менинг чаманим,
Кўнгулларни боғлар менинг чаманим..
Шодлигини сочиб сепи мисоли,
Кўнгулларни чоғлар менинг чаманим.
Ҳар бутада, ҳар бўтада табассум,
Ёшлик тўла ҳар бўсада табассум,
Шодлигини шодлик билан ўраган
Ҳар бир оқшом, ҳар эртада табассум.

ОТАШ

Тасаддуқ, менга бунча боқма зимдан,
Боқурсан ҳар сафар мен боқмасимдан.
Кўзингни эҳтиёт тут, даврага ол,
Гўзаллар рақсига боқ, ёқмасимдан.
Маҳолдир ёрни ёндирмоқ, ва лекин
Агар ёнсам пано тут, ёқма зимдан.
У оташ шу кўзимда ёшириндир,
Чақилмас у, дилимни чақмасимдан.
У олмас, тавба, мен ҳам ҳеч ололмам,
Ёқур пинҳона у, мен ёқмасимдан.

ҚОШ ҚОРАЙГАНДА...

Қош қорайди, тин олар она Ер,
Меҳнаткаш она Ер тин олар.
Бамисоли ардоқлаб уни ел,
Шивирлар, шивирлар, шивирлар...
Қош қорайди, нақадар ҳаётбахш,
Дарёдай шовуллар, шовуллар.
Қош қорайди, қалбларга ўйиб нақш,
Шодлигини шивирлар, шивирлар...
Кўкни рашкка солади наботот,
Наботот ўйини нақадар!
Қулоқларга ажойиб бир ҳаёт
Шивирлар, шивирлар, шивирлар...
Ой тушипти ўтлоққа улоқиб,
Майсалар бағрида дувуллар.
Майсаларнинг бағрига ўт ёқиб,
Шивирлар, шивирлар, шивирлар...
Қош қорайди, боғларга зар тўкиб,
Тўкилипти мисоли юлдузлар.
Бахтиданми, энтикиб-энтикиб,
Шивирлар, шивирлар, шивирлар...
Шу бахт билан шу ернинг қулиман,
Толиим бунда кўп мўътабар,
Толиимга, эҳтимол, бериб тан,
Шивирлар, шивирлар, шивирлар...

ҚАЙДА БИНО ҚЎЙГАНИМ

(ҚИЗ ҚЎШИҒИ)

Атлас кўйлак устимда
Ҳаммани қаратади,
Айтингчи, кимни кимга
Тенг қилиб яратади?
Тушларимда излайман
Тополмай у тенгимни.
Эртак қилиб
сўзлайман
Уни ўйлаб ўнгимми...
Қайда менинг тилагим,
Менинг бино
қўйганим?
Ўртадингку юрагим,
Етмасми шу
куйганим,
Етмаса шу куйганим,
Куйганим куйган-
куйган.
Удир ёлғиз суйганим,
Суйганим суйган-
сўйган.

ТУҒИЛИШ

Борми шафқат, шафқатсизлик ҳеч
Ҳаёт қонунидан ўзга, дунёда?
Кимга жуда эрта, кимга жуда кеч
Келур бу зум — бу қултум бода.

Аммо шоир бу зум — бу нафас
Ҳалок бўлур фидойи каби.
Бу зум шоир ўлими эмас,
Туғилиши бўлур абадий!

ПАРОВОЗ

Бир вақтлар тўп ташиган
Паровоз бел айгирлар
Кунун ташиб юрганидек
Энди даҳама-даҳа,
Чўл бузруги паровоз ҳам
Пенсияга чиқдилар,
Ижарага тушиб қолди
У кишига чорраҳа.

РАНГ

Раҳим Пирмуҳамедовга

Қанча рангни билади тупроқ,
Қанча гиёҳ, қанча наботот!
Лекин билурмикин у порлоқ —
Қалб рангини, қалбни мабодо?!
Билганмикин ўзидан ҳам зўр
Тилсимлигин унинг бирон дам?
Бу санъатда инсондан ўткир
Санъаткорни билурми олам!?..

ШЕЪР ЗАРРАЛАРИ

● Унинг оғзига тушгани ашула бўлади, деган экан бир машҳур санъаткор ҳақида ошифта шоир. Ерга тушгани гул бўлади, дейди деҳқон ҳам.

● Миртемирнинг мисралари янгроқ пиёлага ўхшайди. Синса ҳам куйлаб синади.

● Ҳақиқий санъат беодоб кишилар устини очиб ташлайди, инсоний фазилатлардан йироқ ва мудроқ кишиларни уйқудан уйғотади. Ёмон кишиларни яхши қилади! Мен ўз манфаати учун инсонни хафа қилган иблис қалб, тошюрак кишининг унинг санъатидан йиғлаганини кўрганман, қалби ифлос кишининг виждон азобига тушган талвасасини кузатганман, ҳасадли кишининг чапак чалганига гувоҳ бўлганман.

● Сўз санъаткор тилида испиҳонга айланади.

● Толиб Йўлдошнинг шеърларида фикр муштлашиб ётади. Тилига тараф йўқ, идрокига ҳам. Ғалвирак ёнғоққа ўхшайди шеърлари, мағизи тўқ, оғзингда тўлиб туради, мазаси оғзингни ўртаб юборади.

● Ҳайриддин шеърлари билан ўзини излатиб қўйди. Чамамда у, қаламини санъат сеҳрига чархлаб ёзаётган кўринади.

● Шеъриятга ётмаган сўз йўқ. Ҳақиқий шоир ҳар қанақа сўздан ҳам музика чиқаради.

● Муҳаббат билан рашкни мен ҳамиша бир кўрдим ва улардан қалин дўст тополмадим.

● Сўз яхши одам қўлида кундан ёруғ, ёмон одам қўлида тундан қора.

● Муҳаббат илҳом чақмоғини эслатади, чақиб ўчади, ёки ўт олдириб кетади.

● Ҳақиқий муҳаббат бир марта келади, дейдилар. Эшик қоқиб келганида тағин қўшнингникида ўтирмагин.

● Бахтсизликка дош беролмагандан бахтсизлик йўқ оламда.

● Яхшилик қилишнинг ўзи яхши!

● Кўнгилсиз муҳаббат — истарасиз ҳусн.

● Муҳаббат оловини олдириш осон, ўчириш мушкул.

● Ер эшигинимас, юрагини қоқабил.

● Муҳаббат битта. У ўтмас, юлса чиқаверадиган.

● Гапга иш қилган киши чалинади, гап ҳам ипакка илашади.

ИККИ ТОЙМАН-ТОЙ

— Юрий акам оймўмани кузатиб тушди!
— Синиқ экан, Титов акам тузатиб тушди!
— Бизда кундуз бўлганида Нью — йоркда тун.
— Ажаб бўпти, буржуйлар-де, энди ер ютсин!

● Кесатиқ — сўз чиқиндисимасми, ёнолмай биқсиб ётган разолатга ўхшайди.

● — Кўнглимнинг оқи бу — сочимга туташ.
— Кўнглингдаги сочинг қорасимасми?

● Бургут орзусини эшитканмисиз?
У кўкда доира ясаганда доим
Тоғлар тухум бўлса дер экан.
Тоғдек — тоғдек бола очсам, худойим,
Душман куйиб ўлса, дер экан.
Бургут ўйи у бир ҳавасдир,
Лек инсон истаса басдир.
Истаги да у учкан тоғлар
Бургут бўлса ажаб эмасдир!

Билгим келур

Кўрдиму кўнглимга юк бўлдим, нетай, кўргим
келур,
Изларингни, ўргулай, гул-лолага кўмгим келур.
Шунчалар ошифта этдинг, бўйларингдан
ўргулай,
Қайга борсанг ҳам изингда термулиб юргим
келур.
Бўлмаса ҳар кун, ҳамиша, ҳар нафас
ёнимдасан,
Бўйи — бастингга ҳа деб ҳар зумда ўргулгим
келур.
Сирри зоримни баён айларга топмайман илож,
Ноилож бошим эгиб қошингда тек тургим
келур.
Қолмади сен — биздин ўзга билмаган бу розни;
Билсанг эрди, билганингни қанчалар билгим
келур.

ЮР, ҲОДИ АКА ТЎЙИ ЭКАН, БОРАЙЛИК!

Авазхоннинг устоз Ҳоди Зариф ўғлига дегани

Бу олим меҳнатини Улуғбек расадхонасини топиб берган Вяткин, Афросиёбни очиб берган Ғуломов, Темур ва Улуғбек қиёфасини танитган Герасимов меҳнатига бараварлаштиргим келади! Балки ундан ҳам мушкулроқдир! Улар бор, аммо кўмилиб ётган тарих юзини очиб бердилар. Бу олим эса, йўқ ердан бор қилди: асрлар бўйи шамолдай дайдиб, дийдираб, паноҳ излаб юрган даврлар мулкини хатга туширди, кашф этди. Жуманбулбул, Пўлкан шоир, Фозил бахши каби гигантларни берди бизга! У ҳали ҳеч ким бу илмга уннамаган, жасорат этмаган маҳалда йўл олди, йўл солди! У олимларгагина эмас, адабиёт заҳматкашларига ҳам мактаб очди! У бу жиҳатдан ўттизинчи йилларнёқ профессор эди. Абдулла Авлоний билан, Қори Ниёзий билан! Классик меросимиз, халқ достонлари ва қўшиқларигинамас, «Алпомиш», «Гўрўғли», «Шайбонихон» каби улкан эпик гигант кашфиётларнинг ўзи қоматимизни таъзимга келтирди бу муҳтарам уламо олдида!

Буюклик касб этмоқ мумкин. Аммо ҳаётга терс боқиб қолса киши ноғиҳон, уни эламаса, у буюкликнинг наъфи нимада!.. Бу олимнинг буюклиги унинг камтаринлигида, илмининг ҳаётийлигида, теранлигида, мукаммаллигида, ўз илмининг асосчиси бўла олганлигида!

Мен бу олим ҳақида Ҳамид Олимжоннинг, Ҳабиб Абдуллаевнинг, Ғафур Ғуломнинг, Шайхзоданинг муборакбодини эшитким келарди! Албатта ўз сафдоши, дўсти, ҳамфикри кўзини ёшлаган бўларди ғоят самимий муборакбоди билан ҳар бири унинг! Нима деб алқашларини ардоқлашларини билмайман-у, аммо ҳаммамиздан кўра ҳаяжонли ва бутун гапиришган бўлишарди!

Мен унинг Ватанини яёв кезиб геолог, археологлардек қурум босиб юрганини тасаввур қиламан. Жуманбулбул дўмбирасига қулоқ солиб, қоғоз-қалами ерда, Фозил бахши овозига сел бўлиб ўтирганини кўраман!...

Аваз ўғлон тўй дарагини эшитиб Ғиркўкка минипти. Алпомиш томонга елипти. Алпомиш ҳам Бойчибарини етаклаб пешвоз чиқипти Аваз йўлига. Аваз депти:

Майдон бўлмай бедов отлар чопилмас,
Излаганда бундай майдон топилмас,
Бу майдонда бедов асти қоқилмас.
Юр, Ҳоди ака тўйи экан борайлик!
У, Чамбилдинг сендай, мендай
боласи,
Эртакларга тўлиб кетган даласи,
Улоқ берса керак бугун каласи,
Ҳоди ака тўйи экан, борайлик!
Дам шу дамдир, ўзга дамни дам дема,
Бедовни мин, бу совғани кам дема,
Қуров-қурсв кўйлари бор, ғам ема,
Ҳоди ака тўйи экан, борайлик!
Сенга айтай мен сўз билан жавобди,
Тополмайсан букунгидай савобди,
Ҳиди анқиб қолди, ана, кавобди,
Ҳоди ака тўйи экан, борайлик!
Узоқ-яқин келар бўпти, бўлакол,
Бизни тилга олар бўпти, бўлакол,
Дўмбирасин чалар бўпти, бўлакол,
Юр, Ҳоди ака тўйи экан, борайик!
Мартабага эришипти бизни деб,
Катта унвон беришипти бизни деб,
Шундан шунга келишипти бизни деб,
Юр, Ҳоди ака тўйи экан, борайлик!
Кўчаси Жарқўча, Тошкан каласи,
Оти Ҳоди Зариф, алплар сараси,
Минг тўққиз юз олтмиш етти санаси,
Юр, Ҳоди ака тўйи экан, борайик!

ҒАЙНИ

Жон олғич мусиқа ўйга ботиради, чарчағингни босади, ёшликка чақиради, беихтиёр ўгириласан унга ё ўгирилгинг келади уни тинглаб. Бу сеҳргар санъатни яратганни, уни ижро этганни кўргинг, ташаккур айтгинг, таъзим қилгинг келади олдида. Шунда Мамадазиз Ниёзов чиқади олдингдан.

Мамадазиз Ниёзов!

Унинг куйлари етмаган жой йўқ республикамизда, унинг куйлари банд этмаган қалб, олмаган хаёл йўқ. У киши юрагини хисси торларини шоирлардай билади. У музика маданиятимиз саҳифаларида ўзига хос услуб яратган. Унинг куй ва қўшиқларини айтмасдан ҳам билиб олиш мумкин уники эканлигини.

Мамадазиз Ниёзов олтмиш йилдан бери куйлайди, куйларининг саноғи йўқ, шогирдларининг ҳисоби! Унинг машҳур Тўхтасин Жалилов, Юнус Ражабий сингари ўзбек куйларини пайпаслаб ташиб, авайлаб тарқатиб, сайқаллаб юриши, ўз ижоди сингари авайлаши ажаб эмас. Чунки, у ана шу устозларнинг садоқатли шогирди ва сафдоши. Уни Ҳамид Олимжон қаттиқ ардоқларди, Тўхтасин Жалилов ҳасад қиларди унга.

Бир куни уч ўртоқ Марғилоннинг узоқ бир районидан тунда йўлга чиқдик. Пахта теримининг айни палласи эди. Тун шу қадар осойишта эдики, бутун Фарғонани эшитса бўларди. Биз Катта Фарғона каналидан ўтганимизда тун шабодаси қулоғимизга аллақандай таниш қўшиқни олиб келди. Жуда йироқдан келаётган эди у. Бир нафас тўхтаб қулоқ солдик, шундай ярим тунда куйлаётган хонанданинг ҳам, куйнинг ҳам танишлиги ҳайратга солди бизни. Ҳамроҳларимдан шу томонга юришни илтимос қилдим. Қўшиқ келаётган томонга қараб кетдик... Қўшиқ шу қадар аллалардики далаларни, асти қўяверинг. Назаримда боятдан бери қулоғимизни батанг қилган тун ҳашаротлари ҳам тўхтаб қолган эди, уни тинглай деб. Бу қўшиқни ўша вақтда — (бу 46 йил эди) — ширин овози билан тингловчиларнинг муҳаббатини қозонган Ғайнихон деган хонанда куйларди. Қўшиқ «На бўлғай» номи билан энди халқ орасига кирган Мамадазиз Ниёзовнинг қўшиғи, шеър эса Ҳамид Олимжонники эди. Эсимда бор Мамадазиз Ниёзов Ёзувчилар союзининг ўша вақтдаги биноси Биринчи Май кўчасида Ҳамид акани қўярда-қўймай бу шеърни ёздиргани, унинг завқ билан ўқиб «Қани бизнинг шеърига ҳам сеҳрли торингизни текизиб кўрингчи, нима бўларкин» деб кулиб айтган сўзлари ҳали-ҳали қулоғимда.

Оз ўтмай бу шеърнинг қанот чиқарганини кўрдим. Тошкент Чорсусидаги болалар театрида Ғайнихон айтганини тингладим. У шундай тебратиб, оел қилиб айтардики кишини, бастакорнинг ўзи ҳам тебранар, камонини бир нафасга қўйиб, унинг хонишига қулоқ солар, ўзининг санъатига ўзи тонг қоларди:

На бўлғай бир нафас мен ҳам
ёноғинг узра хол бўлсам,
Лабинг япроғидан томганки гўё қатра
бол бўлсам!
Бутоғингга қўниб булбул каби хониш
қилиб тунлар,
Ўпиб ғунчангни очмоқликка тонг чоғи
шамол бўлсам.
Бўйингни тарқатиб оламни қилсам
масти мустағриқ,
Ўзимнинг санъатимга сўнг ўзим
ҳайратда лол бўлсам!
Бошим ҳеч чиқмаса майли маломат
бирла бўҳтондин,
Рақиблар рашкига кўкрак керай,
майли камол бўлсам.
Кезиб саҳрою водилар етишсам бир
висолингга,
Фидо жонимни қилдим йўлинга,
майли, увол бўлсам!

Бизни шу ғазал билан куй етаклаб кетди. Ҳақиқатан ҳам буни Ғайнихон куйлар. Мамадазиз Ниёзов бошлиқ Филармония ансамбли ўша кеча пахта планини бажарган Ленин номидаги колхоз чорраҳасида саҳна қуриб концерт берарди. Бу бир-бирини кесиб ўтган Марғилон билан Фарғона йўлида қатнов шу жойга келиб тўхтар, ҳамма бу катта тўй қатнашчиси бўлиб қолмоқда эди. Тумонот одам шу қўшиқдан бошқасини истамас, қўймасдан қайтартирарди.

Бу базм тонггача давом этди. Мамадазиз Ниёзовнинг жуда кўп ажойиб қўшиқларининг халқ орасида нақадар нуфузи борлигига яна бир марта гувоҳ бўлдим...

Унинг куйлари, қўшиқлари йўлларда, мана шундай йиғинларда туғилар, ўша жойларда ижро этилиб кетаверарди. Эрта билан ҳамма дам олди, ухлади, аммо унинг камони ҳамон дам олмасиди. Биз дам олиб турганимизда тағин ажиб куй туғилди... У куй ҳам мана шу Ленин номли колхоздан оёққа турди ва Ғайнихон тилида колхоздан-колхозга кўчди...

Гулёр

Дард келгайми кўнгулдин кўнгул озор билмаса,
Тордин янграрми гулёр дард йўқ кўнгулдаким,
Не қилур шаҳноз гулёр дард йўқ кўнгулдаким,
У кўнгул кўнгул бўлиб бир-ёр — дилдор билмаса.
На ажабким тош эса мен куйлаган кўнгул агар-
Ғамзаю, озор алам-ангизда меъёр билмаса.
Тўлди ошиқ кўйига ишқ дафтари бу боғда,
Булбул аҳволин наҳот бу боғда гулзор билмаса.
Лолалар очилди ошиқ ноласидан беҳисоб,
Не аламки, лола базмин лола руҳсор билмаса.
Бу аламлар ёрдин бир ғазма бўлса кошки.
Кошки, дардингни дилдор чор — ночор билмаса.
Ошиқо, сен бунча нола қилмасанг дилдордин;
Бўлмаса не қилсин ул ёр ёрини зор билмаса?
Ғамзадин кўзлар ҳумору, кулгудин лабларда бол,
Баски шоир энди у озор такрор билмаса.

САНАМ, ҲЕЧ БОРМИ ИНСОФИНГ

Ўзинг айт холисан лилло, санам ҳеч борми инсофинг!
Кўнгул зорига бепарво санам, ҳеч борми инсофинг?
Мени минг куйга солмоқлик сенга, дилдор ҳордиқми?
Тағин бошимда не савдо, санам, ҳеч борми инсофинг?
Не қилсанг — қил, фақат нечма, эмушки олам измингда,
Буюр, орзумни этсин жо, санам, ҳеч борми инсофинг?
Буюр, дардинг олай, меҳринг тошиб келгил қучоғимга,
Кўриб қўйсин азим дунё, санам, ҳеч борми инсофинг?
Ёнурман, кул бўлурман, не саодат кўйи васлингда,
Не бор ишқ васлидан аъло, санам, ҳеч борми инсофинг?

Муҳаббат маҳзи

«Жоним» дедим қулоғингга, оҳиста «жон» дединг,
Ортиқ бу жон сенсиз менга жоним, инон дединг.
Гул ўрнига дурдек териб келган каломимни
Аъло билиб ҳамиша сен бу достон дединг.
Қуёш бўлиб кирдинг менинг қалбимга бир йўла,
Бу севгилинг висолидан дастлаб нишон дединг.
Айтгил дедим борми тағин оламда бахтиёр,
Хумор боқиб, «менинг билан сен бегумон» дединг.
Бу бахтга қилсам арзугай кошона армуғон,
Сенинг севгинг ўзи менга жаннатмакон дединг.

ИНСОН ОДОБИ БИЛАН...

МУҲИТ ФАРЗАНДЛАРИ ВА ОДАМЛАР!

Кеча кишини кишиликдан чиқаради, дейишади, бунга ишонмоқ керак! Кеча бу — ҳаммадан бурун зулмат, нодонлик, жоҳиллик, оми, гумроҳлик, кеча яъни тун бу — минбаъд тубанлик! У кишини бебошвоқ қилади, бутун фазилатлардан маҳрум этади, инсонийликни эсдан чиқаради! Кундуз эса, кишини ҳамиша хушёр тутади, кишини ўзидан эътиборни бир зум ҳам кочирмасликка мажбур этади. Кундуз инсоннинг инсонлигини эсига солиб туради ҳамиша. Шунинг учун кундузни, яъни ёруғликни гўзалликка, кечани, яъни қоронғиликни даҳшатга йўядилар! Қоронғиликда киши нималарга журъат этмайди! Шунинг учун инсон қоронғиликдан йироқ юради, уни ёмон кўради, ундан ҳазар қилади. Тунлари ҳам кўчага тараниб чиқади, қўлини ювиб кўришиб, қўлини ювиб овқатланади! Телефон трубкасини олганда ҳам ўрнидан туриб, галстугини тузатиб гапиришади қўнғироқ қоққан киши билан. Ясланиб, оёқ чалиштириб, ярим-яланғоч ўтириб кўтармайди трубкани. Бу билан ўзини ҳурмат қилиб чақирган кишини ҳам, ўзини ҳам ҳурмат қилган бўлади. Бу билан у камайиб ҳам қолмайди. Аксинча, шундай қилмаса бир нимаси камайиб қолаётгандай, бировни ҳам, ўзини ҳам ҳақорат қилаётгандай бўлади. У ёқавайронгинамас, уй кийими бўлмиш пинжома билан кўчага чиқиб кетган бефарқ кишилардан жирканади, тўғри қилади!

Инсон уйда тарбия топади, мактабдамас. Мактаб билан кўча унинг тарбиясини оҳорлайди, холос. Куш уясида кўрганини қилади, деб бекорга айтмаганлар. Буни донишмандлар айтган. Бир ҳовлига кирсанг руҳинг яйрайди, чиройинг очилади, димоғингга атир бўйи анқийди ёруғлигидан. Биттасига кирсанг, қочиб чиқиб кетгинг келади ифлослигидан, сассиғидан, хуфтонлигидан, қоронғулигидан. Хўш, бу икки ҳовлида бир хил бола ўсадими? Асло! У бу ҳовлида кўргани, эшитгани, билгани билан қуролланади. Ўғил ҳалиги бакироқликни, қиз манжалақиликни ўрганади. Унинг биринчи таассуротини ҳеч қанақа мактаб ўчиролмайди. Бу уйда фотиҳа тортилади, бола уни кўради, унга қўшилади, рўза тутилади, бориб-бориб у ҳам саҳар туради, ҳайитга чиқади, ҳайитнамозга боради отаси орқасидан, кейин бидъат маросимларнинг актив иштирокчисига айланади. Шундай қилиб, қулаб бораётган хурофот деворининг наҳраси қулашдан тўхтайди, бу ҳовлидан чиқиб кетаётган хурофот тағин қайтиб киради, кирганда ҳам қирқ йилга!

Мана қандай қилиб мудраб кетаётган дин тағин уйғониб қолаяпти. Ё бўлмасам, ўғрилик, безорилик, нодонлик, маданиятсизлик, беодоблик ғовлайди бу ҳовлида, ё бу маҳаллада!

Аксарият, бола кимгадир ўхшашга уринади. Бу албатта ўз-ўзидан келиб чиқмайди. Унинг илк эътиборини кимдир тортади, жалб этади, у унга бир идеал бўлиб қолади. У одамнинг юриш-туриши ҳам, сўзлаш ва муомаласи, қилиқлари ҳам ҳамма-ҳаммаси худди суратдай ўтади қўяди болага. Бу давр боланинг энг нозик улғайиш давридирки, бунда унинг энг муҳим табиати-характери шаклланади. Кўпинча, афсуски, бола ақлли одамгамас, бундоғроқ бўлса ҳам, кучли одамга таҳассуб қилади: ёш қизлар ўз тенгини топмай, чиройлини қидиргандай, қаттиқ адашади, яна минг афсусларки, бу одамга ўхшаш унинг бирдан-бир умиди ва мақсади бўлиб қолади. Ана шу давр ҳал қилади инсон тақдирини. Буни шунинг учун ҳам билимдон педагоглар **масъулиятли** давр деб атайдилар.

Тўғри болани аяш керак. Аммо нимага аяганингизни у тўғри тушунсин, албатта. Аълочилиги ёки сизга бирон юмуш қилиб «ўтказиб» қўйгани учунмас, аксинча, катталарни иззат қилабилгани, сизни иззат қилабилгани, меҳнатни қадрлай олгани учун аяш, иззат қилиш керак. Чунки, аъло ўқиш, меҳнат қилиш унинг бурчи, ҳуқуқимас, ҳурмат-иззат эса, вазифаси. Бу — бўлажак инсоннинг асоси!

Бу ниҳоятда муҳим «аяш» маъносини кўпинча яхши тушунмаймиз, болани эркалатиб юборамиз, «қўзичоғим», «оппоғим», яна аллақандай чучмал ва бачкана гаплар билан болани мушукдан баттар қилиб ўстирамиз. «Болагинам, ҳали ақлинг йўқ сани» деб камситамиз. Бора-бора у ҳақиқатан ҳам шундай анқов, нодон, тўнари бўлиб ўсади, катта бўлганидан кейин эса, тағин ўзимиз уни «нодон», «анқов» деб койиймиз. Ваҳоланки, бу сўзлар энди болагамас ўзимизга тааллуқлидир. Бола ҳаёт ва табиат тўлқинида эркин ўсиши керак, уни пайдо бўлган куниданоқ (муболаға билан айтганда) иззат қилмоқ керак, у билан тенгма-тенг сўзлашмоқ лозим. У ўзининг молмас, инсон эканлигини ҳамиша билиб ўссин.

Қачонгача оёғига кирган тиканни олиб юрамиз. Ҳўкиздек бўлганда ҳам кесиб олган қўлини бойлайолмай орқангиздан эргашиб юради кейин.

Бола югуриб келди уйига, тикиш тикиб ўтирган ойисига ўртоғини биров хафа қилганини айтиб берди ачиниб. У ойиси ҳозир сакраб ўрнидан турадию, ўзини хафа бўлиб келганида овутганидай, ўртоғини ҳам овутгани югуради деб ўйлади. Аммо ойиси югуриб куйиниб келган боласига тикишдан бошини ҳам кўтариб қарамади, аксинча «қўявер» деб қўяқолди. Боланинг энди куртак очиб келаётган инсоний ҳисси ағдарилиб тушди бирдан, ғалати бўлиб кетди. Бир ҳафтадан кейин эса, боласининг «ғалати» бўлиб қолганини ўқитувчидан кўрди, ҳатто «болам нега бунақа бўлиб қолди» деб ўқитувчини қийноққа олишдан ҳам тоймади бетавфиқ. У синган — чинни эмасиди, чегаласа бўладиган, кўнгил эди. Она-ота бунинг миришкори бўлмоғи лозим. Оилада бирга ўсмоқ, бирга ётиб-турмоқ, бирга нонушта қилмоқ, бирга бир дастурхон атрофида яйраб ўтирмоқ, хайрли тун деб ётиб, салом бериб ўриндан турмоқ инсонийликнинг боши, кўзу-қоши! У меҳр-оқибат риштасини пиширади. Эрталаб битта-битта тик туриб оёқ устида бир пиёла чой билан, бетавфиқнинг кўрпадан чиқиб ётган қасмоқ оёғига тикилиб, ё усти очилиб қолган қизи тепасида кирдан тиши кўринмай кетган кемшик тароғи билан сочини тараб чиқиб кетувчи оиланинг ҳовлисидан нима кутиб бўлади! Ҳамма ўзи чой қўйиб, ўзи еб-ичиб кетаверса, дастурхон бир умр тузукроқ ёзилмаса, эгаларини жамулжам кўрмаса, бола ўзи туриб, ўзи чой қўйиб, ўзи чой ичиб ё ичмай иштаҳаси бўғилиб мактабига кетса, ишига жўнаса, яхши бориб кел дейдигани бўлмаса, чой қўйиб икки чақмоқ қанд ташлаб берадигани жувонмарг офтоб ейилиб кетгунча ҳам чўзилиб ётса, унинг кетганини ҳам, келганини ҳам билмаса, у боланинг ҳоли не кечади! Бу ҳовлида ким ва нима ўсади?

(Давоми бор).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ЧАДНИНГ БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИГИ

Тропик Африканинг нақ юрагига жойлашган Чад республикасида мамлакатни 1966 — 1970 йилларда иқтисодий ва социал ривожлантириш беш йиллик плани амалга оширилмоқда. Бу пландан асосий эътибор қишлоқ хўжалигига қаратилгандир. Чунки қишлоқ хўжалиги Чад учун экономиканинг асосий соҳаси ҳисобланади. Аҳолининг 80 процентдан кўпроғи қишлоқ хўжалигида банд ва бу соҳа мамлакат ялпи маҳсулотининг асосий қисмини етказиб беради. Планлаштирилган капитал сарфларнинг умумий суммаси — 47 миллиард миқдордаги африка Франкидан учдан икки қисми деҳқончилик ва чорвачилик билан боғлиқ бўлган тадбирлар учун сарфланади.

— Бизнинг беш йиллигимиз, — деди менга суҳбат вақтида Чад республикаси планлаштириш ва ҳамкорлик қилиш министри Жорж Дигимбай, — қишлоқ хўжалигини ва биринчи навбатда пахтачиликни, саноат ва транспортни ривожлантиришни, шунингдек йўл қурилишни кенгайтириш ва аҳолининг турмуш даражасини кўтаришни кўзда тутади. Бундан ташқари халқнинг умумий ва профессионал билим олиши учун кенгроқ йўл очиш, аҳолига медицина хизматини яхшилашни кўзлайди.

Планни бажариш вақтида пахта, тариқ, буғдой, ер ёнғоқ каби экинлар экишни, чорвачилик ва балиқчиликни ривожлантириш, каучук ишлаб чиқаришни кенгайтиришга асосий эътибор берилади. Шу билан бир қаторда Чад учун янги техника экинлари ҳисобланган тамаки ва шакар қамиш экиш йўлга қўйилади. Бу эса Форт-Лами ва Форт-Аршамбодаги қанд заводларини хом-ашё билан таъминлаш имконини беради.

Чорвачиликни бундан кейин янада ривожлантириш ва биринчи навбатда ветеринария хизматини яхшилашга планда анча аҳамият берилган. Мамлакатнинг асосий қишлоқ хўжалик районларида эмлаш пунктлари юзага келтириш ва чорва молларнинг касалланишига қарши курашни кучайтириш тадбирлари белгиланди. План қишлоқ хўжалигининг Чад учун мутлақо янги бўлган соҳаси — паррандачиликни ривожлантиришни ҳам кўзда тутади. Қишлоқ хўжалик районларида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш бўйича махсус пунктлар ташкил этилмоқда. Бу пунктлар Чад деҳқонларини янги техника билан таништиради, замонавий меҳнат методларини қўллашда ёрдамлашиб, зарур консультация ва маслаҳатларни берадиган бўлади.

Саноатни ривожлантириш масаласига келсак, биринчи беш йилликка киритилган лойиҳаларнинг кўпчилик қисми қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаб чиқариш масалалари билан бирор даражада боғлангандир. Форт-Аршамбода тўқимачилик фабрикаси (Унинг биринчи навбати яқинда ишга туширилди) ва гўшт консерваси заводи қуриш, Форт-Ламидаги ун тортиш ва қанд заводларини кенгайтириш, Мундуда пиво заводи, Форт-Лами ва Форт-Аршамбода қушхона қуриш мўлжалланди. План ер ёнғоқ, пахта ёғи, балиқ консерваси, совун ва кўн ишлаб чиқариш заводларини, чорва моллар учун аралаш озуқалар ва бошқа анча майдароқ корхоналар қуришни кўзлайди.

Чадда саноат асосларини барпо этиш осон иш эмас. Бу ерда йўллар кам ривожланган ва кемалар қатнайдиган дарёлар деярли йўқ. Шунинг учун планда транспортни ривожлантириш ва тош йўллар қуришга анча эътибор берилади. Бу йўллар Чаднинг уч йирик шаҳрини — Форт-Лами, Форт-Аршамбо ва Абешени бир-бири билан боғлаши лозим. Уларнинг умумий узунлиги 1800 километр бўлади.

Чад республикасини ривожлантириш беш йиллик планида социал масалаларга ҳам аҳамият берилган. Аҳолининг соғлигини сақлаш ва уларга медицина хизмат кўрсатишни яхшилаш ишлари учун ўн бир миллиарддан кўпроқ африка франкини ёки планлаштирилган бутун капитал сарфларнинг чорак қисмига яқинини сарфлаш белгиланди. Форт-Аршамбода ва Абешеда 700 ўринли икки янги касалхона, Форт-Ламида икки янги туғруқхона қуриш мўлжалланди. Мамлакатнинг қишлоқ районларида 36 янги санитария пункти ва биринчи ёрдам постлари барпо қилинади.

Миллий маориф системасини ривожлантириш Чад биринчи беш йиллигининг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади. Чад ҳукумати мактаб ёшидаги болаларни бошланғич мактабларга мумкин қадар кўпроқ тортишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бунинг учун 1970 йил охиригача бошланғич мактаблар сонини уч баравар кўпайтириш белгиланди. Бунинг натижасида 40 процентгача бола ўқишга тортилади. Миллий маориф ва профессионал таълим эҳтиёжлари учун бутун капитал маблағнинг ўндан бир қисми яъни беш миллиарддан кўпроқ африка франкини сарфлаш планлаштирилди.

Валентин РАЙКЕРУС,
ТАСС мухбири.
Форт-Лами.

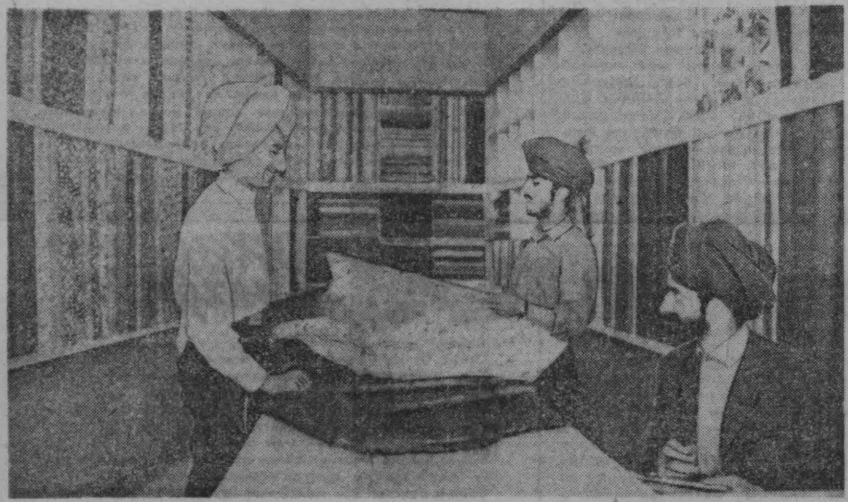

Кейинги йилларда Афғонистоннинг пойтахти Қобулда катта ўзгаришлар рўй берди. Марказий кўчалардаги кулбалар ўрнида замонавий ойнаванд ва бетон уйлар қад кўтарди.

Суратда: янги газлама магазинида В. Соболев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ВЬЕТНАМ ТИЗ ЧЎКМАЙДИ

● Берлинда Германия Демократик Республикаси Вьетнам комиссияси билан тинчлик кенгашининг вьетнам масаласи юзасидан тинчликсевар кучларнинг Стокгольмда чиқарилган жаҳон конференцияси якунларига бағишланган қўшма мажлиси бўлди.

Мажлисда ҳозир бўлганлар хинди — хитой юзасидан тузилган Женева битимларининг 13 йиллиги муносабати билан қабул қилинган баёнотни якдиллик билан маъқулладилар. Баёнотда АҚШ авиациясининг ВДРга ваҳшиёна ҳужумларини дарҳол ва сўзсиз тўхтатилиши, Вьетнамдан барча чет эл қўшинларини чиқариб олиб кетиш ва Женева битимларини бажариш каттиқ талаб қилинади.

● Франция коммунистик партияси сиёсий бюроси эълон қилган баёнотда АҚШнинг Вьетнамдаги жиноятқорона агрессияси давом этаётганлигидан жамоатчилик фикри тобора кўпроқ дарғазаб бўлаётганлиги қайд этилади. Вьетнам юзасидан Женева битимлари имзоланганлигининг 13 йиллиги муносабати билан қабул қилинган баёнотда қайд этиладики, бу агрессия барча кишиларни ташвишлантирмоқда, чунки улар урушнинг авж олдирилавериши беҳисоб оқибатлар келтирувчи янги халқаро можарога айланиб кетишини биладилар.

Франция компартияси жамоатчиликни францияда АҚШ элчихонасига кўпроқ петиция ва хатлар юборишга ҳамда мамлакатда Вьетнамда тинчлик ўрнатиш учун курашувчи янги комитетлар тузишга ёрдам беришга чақиради.

● Демократ юристлар халқаро уюшмаси АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши, америкаликларнинг бу мамлакатда қилаётган ҳарбий жиноятлари ва инсониятга қарши жиноятларига қатъий норозилик билдирди.

(ТАСС).

Ҳозир Вьетнам Демократик Республикаси деҳқонларининг меҳнат мавсуми. Эртаги шоли ҳосили ўрими тугалланмоқда.

Оғир ҳарбий шароит бўлишига қарамай ВДР қишлоқ хўжалиги муваффақиятли ривожланмоқда. ВДР қишлоқ хўжалик министрининг ахборотига кўра 1967 йил бошига қадар кооператив секциялар 1965 йилги 91 процент ўрнига 94 процент кўпайди.

Суратда: Хай Дуонг вилоятидаги Дай Коуан кооперативида шоли янчиш пайти.

ВИА — ТАСС фотоси.

САНЪАТ ВА СИЁСАТ

АГРЕССОР ХИЗМАТИДА

Голливуд қизиқчиси Боб Хоуп Жанубий Вьетнамдаги америкалик аскарларга томоша кўрсатиб, Пентагоннинг мақтовлари ва мукофотига эришди. Лекин Хоупга бу ҳам камлик қилганга ўхшайди. У исроиллик ҳарбийлар олдида ҳам ўзини кўрсатмоқчи бўлди. Шу мақсадда «фавқулодда Исроил фонди» учун маблағ тўплаш юзасидан бу ерда бошланган компанияга қўшилди. Хоуп америкаликларни Исроил ҳарбий машинасини мустаҳкамлашга долларларини аямасликка ишонтириб, АҚШ шаҳарлари бўйлаб айланиб юрибди. Пентагонлик масхарабознинг хизматларини исроиллик урушқоқлар юқори баҳоладилар ва унга «Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг фахрий полковниги» унвонини бердилар. Яқинда Флорида штатидаги Майами шаҳрида Исроилнинг АҚШдаги элчихонаси ҳарбий ҳаво атташеси полковник Арон Йоели Хоупнинг костюмига унинг агрессорлар армиясига мансублигини кўрсатувчи махсус медални қадаб қўйди. Исроил милитаристлари бундан ортиқ ёрдамчи топиша олармиди?

Витали ПЕТРУСЕНКО,
ТАСС мухбири.
Вашингтон.

ЖИНОЯТЧИЛАР ҲАҚИДА АДАБИЁТ

Германия Федератив Республикаси китоб магазинларида яқинда катта китоб пайдо бўлди. Унинг автори гитлерчи рейх ташқи ишлар министрининг хотини Аннелизе фон Риббентропдир.

У ўз хотираларида жиноятчининг эрининг «ишларини» оқлаш учун ўз кучини аямаган. Маҳаллий матбуотнинг тан олишича, сўнгги вақтда Германия Федератив Республикасида нацизм бошлиқлари ҳақида мақолалар ва китоблар чиқариш одат тусига кириб қолди. Масалан, «Штерн» журналининг саҳифаларида «Гитлерюгенд»нинг собиқ раҳбари гитлерчи жиноятчи фон Ширахнинг эсдаликлари босилмоқда. Ғарбий Германияда чиқадиган бошқа бир журнал — «Квик» ашаддий нацист Герингнинг хотини ёзган мақолалар сериясини яқиндагина босиб тугатди. Бу гитлерчи жаллоднинг жиноий йўли журнал саҳифаларида авлиёнинг йўлидек қилиб кўрсатилган.

Яқин орада гитлернинг ўринбосари Рудольф Гессе ҳақидаги китоб нашрдан чиқиши керак. Бу жиноятчи Нюренберг трибунали ҳукмига мувофиқ Ғарбий Берлинда Шпандау халқаро турмасида жазо муддатини ўтамоқда. Гитлернинг собиқ ўринбосарининг жиноий ўтмишини оқлашга бағишланган навбатдаги «тадқиқот»нинг автори Гесснинг хотинидир.

Алексей СЕНЕНКОВ.
ТАСС мухбири.

НИГЕР СОҲИЛИДАГИ ҚУРИЛИШДА

Бу ерда кечгача ишлайдилар. Материаллар ва асбоб-ускуналар ортилган автомашиналар Нигер дарёсининг соҳили бўйлаб катта қурилиш майдонига тўхтовсиз келиб турмоқда. Экскаватор хартуми ўз ҳаракатини тинимсиз такрорламоқда, ҳали унда, ҳали бунда электрпайвандлашнинг кўзни қамаштирувчи ёлқини чақнайди. Ҳисобсиз овозлар орасида жонажон рус сўзлари эшитилиб қолади. Мали республикасининг пойтахти Бамакода Олий партия мактабининг янги биноси қуриляпти. Бу Судан союзига КПСС совғасидир.

Қурилиш ўз қиёфасини жуда тез ўзгартиряпти. Ишларни тугатиш муддати ҳатто Совет Иттифоқидаги мавжуд нормалар бўйича ҳам жуда қисқа. Бундай объект, — деди Олий партия мактаби қурилишининг бошлиғи Александр Федорович Шевченко, — бизнинг нормаларимиз бўйича 16 ой ичида қурилади. Бизлар эса Мали билан ўтган йилнинг июнь ойида шартнома тузиб, амалда октябрь ойидагина бинони қуришга киришдик. Қурилиш ишини тамомлаш муддати шу йилнинг 1 сентябрига белгиланган. 1 октябрда эса Олий партия мактаби Малининг бошқа ўқув юртлари каби ўз тингловчиларини кутиб олади.

Кўп сонли совет қурилишларида амалда синчиклаб текширилган илғор методларни қўлланиш қурилиш ишларининг муваффақиятли боришига ёрдам бермоқда. Бу методлардан бири қурилиш процессларини тўла равишда бирга қўшиб олиб боришдан иборатдир.

Совет мутахассислари Дименко, Гурин, Териков, Фесенко ва бошқалар малилик ишчиларга бетон ва опалубка ишлари, арматурани йириклаштириб тайёрлаш ва монтаж қилиш ишларининг илғор совет методларини ўргатдилар. Биринчи вақтларда Малиликлар механизмлар билан ишлашда қийналдилар. Содда қўл меҳнатига одатланган баъзи бировлар эса машина қўлланишга қарши чиқдилар. Аммо иш юришиб кетиб, меҳнат унумдорлиги ва иш ҳақи оша бошлаганидан кейин механизмларга илгариги муносабатлар йўқолди. Ҳозир ўша пайтларни кулимсираб эслайдилар. Совет Иттифоқидан келган мутахассисларнинг маслаҳатларига эса тўла ишонч билан қулоқ соладилар. «Руслар ишлаш йўлини биладилар» деди менга ишчилардан бири. Ҳақиқатан ҳам Совет қурувчилари ўзларига топширилган ишни виждонан бажармоқдалар. Дам олиш кунлари ҳам баъзан иш тўхтамайди, одатдаги рамка иш куни учун торлик қилиб қолади. Ҳар бир киши ўзининг Мали — Совет дўстлигини мустаҳкамлаш учун ҳисса қўшибгина қолмай, Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига тўёна ҳам тайёрлаётганини тушунади.

Бамакодаги совет мутахассислари СССРда халқ хўжалиги иқтисодий islоҳатининг натижалари ҳам қурилиш ишларининг муваффақиятли бажарилишига анча таъсир қиляпти, деб ҳисоблашмоқда. Совет Иттифоқидан материал ва асбоб-ускуналар узлуксиз келиб турибди. Асбоб-ускуналар маҳсулот етказиб берувчи заводдан Бамакогача атиги 35—40 кун ичида келиб етади. 1 майда 1000 номдаги асбоб ускунадан фақат тўққиз номидагиси етишмаган эди.

Қурилишда ишлаётган 400 малилик иш ҳақини тўлашда ишбай мукофотлаш системасининг жорий қилинишини маъқулладилар. Ишчиларда қизиқиш янада ортди. Қурилишда сабабсиз ишдан қолишлар йўқ, меҳнат интизоми мустаҳкамланди.

Мали партия ва давлат арбоблари қурилиш ишларини кузатиб бормоқдалар. Бу ерда Судан Союзи партиясининг сиёсий секретари Идрисса Диарра, ахборот министри Мамаду Голого, коммуникация ва энергетика ресурслари ижтимоий ишлар министри Амаду Ав ва бошқалар бўлдилар.

«Бутун Совет қурувчилари, — деди А. Ф. Шевченко, — қурилиш-монтаж ишларини мамлакатимизда август ойида анъана бўйича нишонланадиган Қурувчилар кунигача бажариш учун курашмоқдалар. Биз бу кунни Олий партия мактабининг янги биносида малилик дўстларимиз билан бирга нишонлашни жуда орзу қиламиз.

Владимир КОРОЧАНЦЕВ,
ТАСС мухбири.
БАМАКО.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Телевидение

24 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)
Ўзбек тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.20 Ўсмирлар учун. «Мактабимиз—фахримиз» деган эшиттириш.
18.50 «Электротехника саноатининг фахри».
19.05 Ёшлар ижоди.
19.20 Рус тилида телевизион янгиликлар.
19.40 Эшиттиришлар программаси.
Рус тилида:
19.45 Миллёкер. «Фақир студент». Красноярск музикали комедия театрининг оперettаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
22.00 Ҳозирги замон куйлари фестивали.
23.00 Футбол бўйича СССР биринчилиги учун. «ЦСКА» — «СКА» (Ростов). Иккинчи тайми Лужникидан олиб кўрсатилади.
23.45 Телевизион янгиликлар.
24.00 Эфирда «Молодость», «Горизонт».
00.40 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)
ЎҚУВ ЭШИТТИРИШЛАРИ ПРОГРАММАСИ
Ўзбек тилида:
18.00 Физика. «Фотоэлектрик ҳодиса».
19.05 Математика. «Логарифмлар. логарифмик функциялар».

МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.55 Москвада Литва ССР ҳафталиги. Телевизион эшиттиришлар анонси.
20.05 «И. Айвазовский уйида». Симферополь шаҳридан олиб кўрсатилади.
20.30 «Бутуниттифоқ савдо палатаси»
21.00 Теleyangiliklar.
21.20 Музикали маяк.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
22.00 «ТАНИШИНГ, БАЛУЕВ». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)
18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

25 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)
18.00 ЯРИМ АСР ЙИЛНОМАСИ. Телевизион фестиваль. Душанба телевидение студиясининг эшиттиришлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)
ЎҚУВ ЭШИТТИРИШЛАРИ ПРОГРАММАСИ
Рус тилида:
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Математика. «Иррационал тенгламалар».
18.35 Физика. «Ёруғликнинг тўлқин ва квант назарияси ҳақида тушунча».

МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.45 «Халқ қўшиқлари ҳақида».
20.30 «30-асрга мактуб». Р. Рождественский шеърлари асосида музикали композиция. Днепропетровск шаҳридан олиб кўрсатилади.
21.00 Телеянгиликлар.
21.15 Мамлакат далаларида.
21.30 Москвада Литва ССР ҳафталиги.
22.00 Кремль Съездлар саройидан концерт олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
00.40 В. Катаевнинг «Уйча» номли телеспектакль премьераси Ленинград шаҳридан олиб кўрсатилади.
01.50 СССР халқларининг спартакиада кундалиги.
02.10 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)
17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
18.25 Эшиттиришлар программаси.
18.30 «Бизнинг уйдаги гўзал нарсалар».
Ўзбек тилида:
19.00 «Рассомлар—болаларга». Л. Абдуллаев.
19.25 «Дўстлик йўллари». Ҳужжатли фильм.
19.55 «Ҳамид Қорабоев — Меҳнат қаҳрамони».
Рус тилида:
20.20 «Шундай хизматни ўтаймиз». Ҳужжатли фильм.
20.40 «Севги қўшиқлари». Концерт.
21.30 «НИСО». Бадиий фильм.

Кинотеатрларда

24 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА
Фантомас — «ЧАЙКА», САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА», «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).
Фантомас — «ФЕСТИВАЛЬ».
Ойдин кечалар — «РАКЕТА».
Тоғ қасоскорлари — НАВОИЙ номли.
Тирик нишон — «ХИВА».

25 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА
Фантомас — «ЧАЙКА», САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА», «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).
Фантомас — «ФЕСТИВАЛЬ».
Ойдин кечалар — «РАКЕТА».
Тоғ қасоскорлари — НАВОИЙ номли.
Тирик нишон — «ХИВА».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
25, 26, 27, 28 июлда
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ КОНЦЕРТИ
ХОРАЗМ АНСАМБЛИ
ОЛМАХОН ХАЙИТОВА
ва солистлардан: Муҳаббат Қизларбекова, Шариф Султонов, Исмоил Бойжонов, Гулчеҳра Исмоилова, Ражаб Исмоилов, Жуманиёз Бойжоновлар қатнашадилар.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти КОМИЛЖОН ОТАНИЕЗОВ.
ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ
Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: ДИЛОРОМ ШЕРОВА ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА ва солистлардан: Гулшод Отабоева, Анвар Рустамовлар қатнашадилар.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — НАБИ ҲАЛИЛОВ.
Программани Бутуниттифоқ театрлар фестивалининг лауреати — ЗАЙТУНА ТОЖИБОЕВА олиб боради.
Концерт кеч соат 8.00 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ
тарозбонлар, стрелкачилар, юк ташувчилар, йўл ишчилари ва вагонларни тузатиш учун слесарларни
ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Тарозбон ва стрелкачининг ойлик маоши 70 сўмдан 100 сўмгача, юк ташувчиларники — 100 сўмдан 150 сўмгача, йўл ишчиси ва слесарники 80 сўмдан 100 сўмгача.
Бўйдоқлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Тошкент темир йўл бўлимида кўрсатилган ҳунарлар бўйича қисқа муддатли курслар очилган.
Темир йўл ишчиларига ҳар йили бепул темир йўл билети берилади.
Оилаларга Ўрта Осиё темир йўлида фойдаланиш учун қўшимча яна бир билет берилади.
Ишчиларга бир йилга бепул пригородний темир йўл билети берилади.
Ишчилар махсус кийим билан таъминланадилар.
Темир йўл институти ва техникумларига кирувчилар учун имтиёзлар берилади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Салор қалитлари 6 уй, телефонлар: В-8-3303, В-8-4569, В-8-4469.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ ТЕЛЕГРАФИ
телеграфистка ва телеграф алоқаси мутахассислиги бўйича қисқа муддатли курсга 8 ва ундан юқори маълумотли кишиларни
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Ўқиш муддати 2 ой, стипендия тўланади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 28-уй, кадрлар бўлими.

ЎЗБЕКИСТОН ССР «ГЛАВНЕФТЕСНАБСБИТ»ИГА
старший бухгалтер-ревизор, старший бухгалтерлар, бухгалтерлар, қурувчи-инженерлар
К Е Р А К
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Главпочтамт, К. Маркс кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими.

«ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» ЗАВОДИГА
ўровчилар, судровчилар, дурадгорлар, 2, 3, 4, 5-разрядли, слесар ва токарлар, ёрдамчи ишчилар
К Е Р А К
Тошкент шаҳар 32, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (4-автобуснинг «Электрокабельная» 19-автобуснинг «Ботаника боғи» остановкалари).

● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 46ЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02.49 дан В3-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — В3.29.33, В3-29.09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — В3-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3.29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3-65.57; эълонлар бўлими — В3-81.42.

24 ИЮЛЬ, 1967 Й. Р. 06519 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2965.